

İADE FATURASI

03 EYLÜL 2025

KAPSAM

- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK),
- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK),
- Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Uygulama Tebliği (KDVGUT),
- İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen 10.11.2023 Tarih ve 62030549-125[6-2018/497]-1268769 Sayılı Özelge,
- Sivas Defterdarlığı Tarafından Verilen 02.05.2023 Tarih ve E-67630374-105[2021]-10759 Sayılı Özelge,
- 28.01.2025 Tarihli Gelir İdaresi Başkanlığı e-Fatura Paketi ve UBL-TR (Kod Listeleri) Hakkında Duyuru.

1. İade Faturası Nedir?

1.1. Faturanın Tanımı

- Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.

1.2. İade Faturasının Tanımı

- İade faturası malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemten vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vuku bulunduğu hallerinde düzenlenmesi gereken faturadır.

2. Mal İadesi

- İşletmelerin ürettikleri mamullerin veya ticaretini yaptıkları ticari malların, satışından sonra; ilgili ürünlerin istenilen kalitede olmaması, ayıplı ya da kusurlu olması, alış bedelinin ödenememesi, işlemin gerçekleşmemesi veya işlemde vazgeçilmesi gibi nedenlerle iade edilmesidir.
- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun (KDVK'nın) 35. maddesi; *"Malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemde vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vuku bulunduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellef bunlar için borçlandığı vergiyi; bu işlemlere muhatap olan mükellef ise indirme hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulunduğu dönem içinde düzeltilir. Şu kadar ki, iade olunan malların fiilen işletmeye girmiş olması ve bu girişin defter kayıtları ile beyannamede gösterilmesi şarttır."* şeklindedir.

2. Mal İadesi (Devamı)

Örnek 1:

- Mal alış muhasebe kaydı:

-----01.08.2025-----		
153 Ticari Mallar	10.000,00	
191 İndirilecek KDV	2.000,00	
320 Satıcılar		12.000,00
-----/------		

- Alış iade muhasebe kaydı:

-----10.08.2025-----		
320 Satıcılar	12.000,00	
153 Ticari Mallar		10.000,00
391 Hesaplanan KDV		2.000,00
-----/------		

2. Mal İadesi (Devamı)

Örnek 1 (Devamı):

- Mal satış muhasebe kaydı:

-----01.08.2025-----		
120 Alıcılar	12.000,00	
600 Yurtiçi Satışlar	10.000,00	
391 Hesaplanan KDV	2.000,00	
-----/-----		

- Satış iade muhasebe kaydı:

-----10.08.2025-----		
610 Satıştan İadeler	10.000,00	
191 İndirilecek KDV	2.000,00	
120 Alıcılar		12.000,00
-----/-----		

2. Mal İadesi (Devamı)

Örnek 1 (Devamı):

- Sürekli envanter yöntemi maliyet muhasebe kaydı:

-----10.08.2025-----

621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti 5.000,00

153 Ticari Mallar 5.000,00

-----/-----

- Sürekli envanter yönteminde satış esnasında satılan malın maliyeti bilindiği için hem hasılat kaydı, hem de maliyet kaydı yapılmaktadır. Dolayısıyla, satılan bir mal işletmeye iade edilirse bu malın hem hasılat düzeltme hem de maliyet düzeltme kayıtları yapılması gerekmektedir.

- İadeye konu olan malların maliyet düzeltmesi muhasebe kaydı:

-----10.08.2025-----

153 Ticari Mallar 5.000,00

621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti 5.000,00

-----/-----

3. Hizmet İadesi

- KDV Genel Uygulama Tebliği'nin "**2.1.4.2. Matrahta Değişiklik**" başlığında yer alan; *"Malların kısmen iade edilmesi, hizmetin bir kısmının tamamlanmaması, hizmetin sözleşmede belirtilen evsafa uymaması ve benzeri nedenlerle tevkifata tabi işlem bedelinde sonradan bir azalma meydana gelmişse, azalma miktarı ile ilgili olarak mal iadelerine ilişkin açıklamalara göre işlem yapılır."* hükmüne yer verilmiştir.
- Hizmet ifasından önce fatura düzenlenmiş olması nedeniyle vergiyi doğuran olay meydana geleceğinden, faturada gösterilen ve kayıtlara intikal ettirilen hesaplanan KDV'nin genel hükümler çerçevesinde beyan edilerek ödenmesi gerekmektedir.

4. Tevkifatlı Faturanın İadesi

- KDV Kanunu’nun 35. maddesinde, “Malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlem den vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vuku bulunduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellef bunlar için borçlandığı vergiyi bu işlemlere muhatap olan mükellef ise indirme hakkı bulunan vergiyi **değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulunduğu dönem içinde düzeltilir.** Şu kadar ki, iade olunan malların fiilen işletmeye girmiş olması ve bu **girişin defter kayıtları ile beyannamede gösterilmesi** şarttır.” denilmektedir.
- Yine, KDV Genel Uygulama Tebliği’nin “2.1.4.1. Mal İadeleri” başlığında, “Mal iadelerinde düzeltme, işlem bedeli üzerinden hesaplanan verginin **tevkifata tabi tutulmayan kısmı** üzerinden gerçekleştirilir.” ibaresi yer almaktadır. Bu kapsamda; tevkifatlı faturanın iadesi, tevkifata tabi tutulmayan kısım üzerinden gerçekleştirilmektedir.

4. Tevkifatlı Faturanın İadesi (Devamı)

Örnek 2:

- Fason çanta dikim hizmeti veren A şirketi B şirketine 30.09.2024 tarihinde 100.000,00 TL + 8.000,00 TL KDV bedelle 100.000 adet çanta teslim etmiştir. B şirketi ise aldığı çantaların 10.000 adedini 07.11.2024 tarihinde geri iade etmiştir. Bu durumda A şirketi Eylül/2024 döneminde hesapladığı KDV'nin 4.000,00 TL'sini hesaplanan KDV olarak beyan etmeli, B şirketi ise geriye kalan 4.000,00 TL'lik tevkif etmiş olduğu KDV'yi sorumlu sıfatıyla Eylül/2024 döneminde 2 no.lu KDV beyannamesi ile ödemeli ve 1 no.lu KDV beyannamesi ile de indirmelidir.
- B şirketince çantaların 10.000 adedinin 07.11.2024 tarihinde iade edilmesi durumunda ise B şirketi A şirketinden 10.000 TL + 400 TL KDV tutarını geri alacak, iade faturası tevkifat olmayan kısım üzerinden gerçekleştiği için iade faturasında KDV tevkifatı olmayacak ve mal iadesinin gerçekleştiği dönemde, 400 TL KDV'yi 1 No.lu KDV Beyannamesi ile beyan edecektir.
- Bu işlemler nedeniyle defter kayıtlarında KDV'nin sadece tevkifata tabi tutulmayan 400 TL'lik kısmı için **düzeltilme işlemi yapılacaktır**, **tevkifata tabi tutularak sorumlu sıfatıyla beyan edilmiş ve indirim konusu yapılmış olan tutar için düzeltilme işlemi yapılmayacaktır.**

4. Tevkifatlı Faturanın İadesi (Devamı)

Örnek 2 (Devamı):

- İade faturası düzenleyeninin muhasebe kaydı:

-----07.11.2024-----		
320 Satıcılar	10.400,00	
153 Ticari Mallar	10.000,00	
391 Alışlardan İade Hesaplanan KDV	400,00	
-----/-----		

- İade faturası düzenlenenin muhasebe kaydı:

-----07.11.2024-----		
610 Satıştan İadeler	10.000,00	
191 Satış İade KDV	400,00	
120 Alıcılar	10.400,00	
-----/-----		

5. İade Faturası Nasıl Düzenlenir?

- VUK'un 229. maddesinde; Fatura, *“satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.”* denilmektedir.
- VUK'un 230. maddesinde faturada en az aşağıdaki bilgilerin bulunması gerektiği belirtilmiştir. Buna göre;
 - Düzenleme tarihi,
 - Seri ve sıra numarası,
 - Faturayı düzenleyenin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası,
 - Müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası,
 - Faturaya konu malın veya işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarı,
 - Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası,gibi bilgileri içerecek şekilde tanzim edilmesi gerekmektedir.
- Nihayetinde bir fatura olarak, iade faturası da VUK'da belirtilen asgari içeriği taşıyarak tanzim edilmek zorundadır. Bu sebeple de, yasal şartları içinde bulunduran bir faturanın görünür bir yerine *“İade Faturasıdır”* ibaresinin eklenmesi ile iade faturası tanzim edilmiş olmaktadır.

5. İade Faturası Nasıl Düzenlenir? (Devamı)

- Bunun yanı sıra, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın www.ebelge.gib.gov.tr internet sitesinde yayımlanan 28.01.2025 tarihli duyuruda, e-Fatura Paketi ve UBL-TR (Kod Listeleri) Kılavuzunda güncellemeler yapıldığı ve bu güncellemelerin 17.02.2025 tarihinde devreye alınacağı belirtilmişti.
- Ardından, www.ebelge.gib.gov.tr internet sitesinde yayımlanan yeni bir duyuruyla söz konusu güncellemelere yönelik geliştirmelerin yapılması için açıklanan sürenin 28.03.2025 tarihine kadar uzatılması uygun görülmüştür. Bu kapsamda, 28.03.2025 tarihine kadar e-Fatura Paketi ve UBL-TR (Kod Listeleri) Kılavuzunda belirtilen düzenlemelerin mükellefler tarafından gerçekleştirilmesi uygun olacaktır.
- 28.03.2025 tarihinden itibaren düzenlenecek normal iade faturaları ile tevkifatlı iade faturalarında,
 - *“Fatura Tipi” alanı mutlaka “İADE” olarak seçilmeli,*
 - *İadeye konu faturada, orijinal alış faturasının tarihi ve numarası açıkça belirtilmeli,*
 - *İade faturası, birden fazla alış faturası ile ilişkiliyse, ilgili alış faturalarının her birine ait fatura tarih ve numara bilgileri iade faturasında belirtilmelidir.*
- E-Fatura paketi güncellemelerine uygun düzenlenmeyen belgelerin hiç düzenlenmemiş sayılması halinde VUK'un 353/1-a maddesi kapsamında ilk tespitte 14.000 TL'den, sonraki tespitlerde Kanun'a bağlı 2 sayılı cetvelde yer alan tutarlardan aşağı olmamak üzere bu belgelerdeki tutarların %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası söz konusu olabilecektir.
- Teknik kılavuzda belirtilen XML içerisindeki alanların doğru kullanılmaması bir başka ifadeyle, faturaların istenilen içerikte olmaması nedeni ile de VUK'un 352/II-7 maddesi kapsamında 2. derece usulsüzlük cezası uygulanması da söz konusu olabilecektir.

6. Konuya İlişkin Özelgeler

Özelge 1: [İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen 10.11.2023 Tarih ve 62030549-125\[6-2018/497\]-1268769 Sayılı Özelge](#)

Konu: Tamir ve bakım hizmeti verilen makinenin arıza yapması nedeniyle, önceki dönemde tahsil edilen bedelin iadesi için iade faturası düzenlenip düzenlenemeyeceği

İçerik: Makine bakım ve onarım faaliyetinde bulunduğunuzu, 2017 yılında müşterinizin makinesinin bakım ve onarımını yapıp bu hizmet karşılığında müşteri adına fatura düzenlediğinizi, ancak 2018 yılında servis hizmetini yaptığınız makinenin arıza vermesi nedeniyle daha önce kestiğiniz faturaya karşılık müşteri tarafından iade faturası düzenlendiğini belirterek, 2018 yılında müşteriniz tarafından adınıza kesilen faturada gösterilen bedelin gider olarak kurum kazancından ve bu bedele ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin hesaplanan KDV'den indirim konusu yapıp yapılmayacağı hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup, konu hakkında Başkanlığımız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

İdarenin Görüşü: Şirketiniz tarafından verilen servis hizmeti ifa edildiğinde hizmet tamamlanmış olduğundan, bu aşamadan sonra hizmetin iadesi mümkün bulunmamaktadır. Bu itibarla, söz konusu hizmet iade edilemeyeceğinden, şirketinizin ifasını tamamlamış olduğu bir hizmet için adınıza iade faturası düzenlenmesi mümkün değildir. Ancak, hizmetin kısmen verilmiş olması veya sözleşmede belirtilen evsafa olmaması gibi nedenlerle hizmet bedelinde bir düzeltmenin/azalmanın söz konusu olması durumunda, bu düzeltme işlemine ilişkin olarak, işlemin mahiyetine ilişkin bir şerhe yer verilmek ve alıcı adına daha önce düzenlenen faturaya atıf yapılmak suretiyle, alıcı tarafından düzeltme işlemi kapsamında fatura düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

6. Konuya İlişkin Özelgeler (Devamı)

Özelge 2: [Sivas Defterdarlığı Tarafından Verilen 02.05.2023 Tarih ve E-67630374-105\[2021\]-10759 Sayılı Özelge](#)

Konu: Bilanço usulünden işletme defterine geçişte iade faturalarının hasılat olarak dikkate alınıp alınmayacağı

İçerik: Bilanço usulüne göre defter tuttuğunuz ve işletme esasına göre defter tutmak istediğiniz, bazı mal alışlarınız için iade faturası düzenleyerek iade ettiğiniz belirtilerek, iade faturası düzenleyerek iade ettiğiniz malların tüccar sınıfınızın belirlenmesinde satış olarak dikkate alınıp alınmayacağı hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

İdarenin Görüşü: VUK'un 179'uncu maddesi uygulamasında iş hacminin hesaplanmasında mal iadeleri sonrasında kalan tutarların değil, tarafınıza düzenlenen toplam fatura tutarının dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca, malların iadesine yönelik olarak düzenlediğiniz faturaların da bu kapsamda dikkate alınması icap etmektedir.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arızı zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.